

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Dışişleri Bakanı Mevlüt ÇAVUŞOĞLU* tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Besime KÖNCA
Siirt Milletvekili

Yaklaşık 6 yıldır süregelen Suriye İç Savaşı'nda Kobane'den Suriye ve Rusya ile yaşanan uçak krizleri ile birlikte, rejim ve PYD karşıtı her tür muhalefetin desteklenmesine kadar izlenen dış politika ile yapılan hataların sonuçları henüz telafi edilemezken, hükümet sözcüsü Sayın Numan Kurtulmuş'un da ifade ettiği üzere "başımıza gelen birçok olayın Suriye politikasından dolayı geldiği" koşullarda Fırat Kalkanı adıyla geliştirilen Cerablus Operasyonu beraberinde bir dizi kaygıyı da getirmiştir. Söz konusu diplomatik gelişmelerin birer iç politika malzemesi olarak araçsallaştırılması da iç-dış politika bütünlüğünü tahrip ederek içeride ve dışarıda kaos ve kriz dehlizlerinde yön kaybına sebebiyet vermiştir, vermektedir.

Sınır ötesi müdahaleler ile etnik ve mezhepsel dayanışma ve dağılımın ulus-devletlerin sınırlarını aşındırarak, çatışmaların mekânsal yayılma ve derinliğini çok boyutlu hale getirdiği Suriye'de iç savaşa dahil olmak, "başımıza daha çok iş açılacağı" tehlikesini taşımaktadır. Benzer niyetle "terörizmle mücadele" adına Afganistan ve Irak operasyonlarının sonuç olarak "müdahaleciler" açısından birer "bataklığa" dönüştüğü örnekler ile birlikte düşünüldüğünde, kamuoyunun "acaba bir bataklığa mı sürükleniyoruz" kaygısı haklı bir tarihsel arka plana dayanmaktadır. Bununla birlikte Suriye'deki mevcut etnik, dinsel ve mezhepsel fay hatlarının bölgenin ortak kültürel havzasının bir minyatürü olduğu ve Türkiye'nin bu müşterek havzadan beslendiği göz önüne alındığında, Cerablus Operasyonu'nun kontrol dışı sonuçlara gebe olduğu açıkça görülecektir. Operasyonun en temel hedefinin PYD olduğu ve Efrin ile Kobane kantonlarının birleşmesiyle oluşacak "Kürt Koridoru"nun önüne geçmeyi amaçladığı hükümet yetkilileri tarafından da dile getirilmektedir. IŞİD'in saldırılarıyla 2014 Ekim ayında PYD

kontrolündeki Kobane'nin düşmesi ihtimali karşısında ülkemizde yaşanan infial sonucunda gelişen elim olaylar, bizlere bölgenin demografik dağılım ve kimliksel gerilim hatlarını yeniden okunmasını gerekli kılmaktadır.

Operasyonun başladığı dönemlerde müdahaleye sessiz kalan bölgedeki aktörlerin, operasyonun ilerleyen safhalarında “her şeyin daha kötü hale gelebileceği” minvalindeki uyarıları muhtemel sonuçların bölgesel düzeyde neler olabileceği konusunda kaygıları doğrulamaktadır.

24 Temmuz 2015'ten bugüne değin yaşanan kent savaşları ve çatışmalar ile 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrasında ilan edilen OHAL ile Kanun Hükmünde Kararnamelerle geldiğimiz noktada ülke içindeki kaos ortamının, Cerablus Operasyonu'nun da gerçekleşmesiyle ülkede dışında yaşanan kaotik gelişmelerle beslenerek ülkemizi ve halklarımızı önü alınamaz bir felakete sürüklemesi karşısında TBMM muhtemel felaketin önüne geçmek gibi tarihi bir sorumluluk altındadır. Bu sorumluluğun yerine getirilebilmesi açısından Fırat Kalkanı Operasyonu hakkında sağlıklı bir bilgilendirme önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) 24 Ağustos 2016 tarihinde başlayan Cerablus Operasyonu olarak da bilinen Fırat Kalkanı Operasyonu ne zaman sona erecektir? Şuan ne kadarlık bir alanda ifa edilmektedir?
- 2) Son günlerde bölgeden gelen haberlere göre PYD kontrolünde bulunan Efrin Kantonu'ndaki bazı yerleşim bölgelerinin TSK unsurları tarafından bombalandığı ifade edilmektedir. Efrin köylerine ilişkin bu müdahaleler Fırat Kalkanı Operasyonu kapsamında mıdır? Operasyonun YPG'nin bulunduğu alanlara genişlemesi plan dahilinde midir?
- 3) Suriye'de süregelen iç savaşta kendi bulunduğu topraklarda kendini savunmak temelli sürdürülen Kürt Halkının Mücadelesi Dünya kamuoyunda da meşruluk kazanmış ve Cenevre Toplantılarına katılımları desteklenirken, Türkiye olarak buna karşı çıkmanın temel gerekçeleri nelerdir? Suriye'de yaşayan Kürt Halkının temel hak ve hürriyetlerine kavuşmasının Türkiye'ye ne gibi zararları olacağını düşünüyorsunuz?
- 4) TSK söz konusu operasyona kaç personel ve kaç tank, zırhlı personel taşıyıcısı (ZPT), top..vb araçla katılmıştır? Operasyonda SADAT A.Ş'nin kontr-gerilla eğitimi verdiği unsurlar katılmış mıdır? Katılmışsa kaç kişidir?

- 5) Fırat Kalkanı Operasyonu'nda bugüne kadar kaç sivil insan yaşamını yitirmiş, kaç yaralanmıştır?
- 6) Fırat Kalkanı Operasyonu'nun bugüne kadarki maliyeti ne kadardır? Operasyonda ne kadarlık bir maliyet öngörülmektedir?